

УДК 65.01

Роман Шерстюк, д.е.н., доцент, Ольга Євгенєва

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя, Україна

КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЬ ЯК ФАКТОР ФОРМУВАННЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННОГО КОМПЛЕКСУ

Roman Sherstiuk, D.Sc., Olha Yevgenieva

Ternopil Ivan Puluj National Technical University, Ukraine

COMPETITIVENESS AS A FACTOR FOR THE FORMATION OF SUSTAINABLE DEVELOPMENT OF THE HOTEL AND RESTAURANT COMPLEX

В мовах нестабільної економічної ситуації, яка склалась за останні роки практично в усіх країнах, проблема сталого розвитку набуває неабиякого значення. На рівні регіону, значимість цього питання визначена наступними причинами:

1) проблема забезпечення сталого функціонування суб'єктів ринку – важко прогнозована і загроза нестабільності існує завжди, тим більше, якщо вона обумовлена макроекономічними факторами, що важко піддаються регулюванню зі сторони підприємства;

2) здійснення оцінки рівня сталості функціонування виробничої діяльності необхідне не лише на рівні самого підприємства, але і в системі регіонального розвитку;

3) реструктуризація і реформування структури економіки країни відбуваються вкрай повільно і складно. І ці проблеми є основними джерелами «несталості» багатьох підприємств.

Стратегічним завданням сталого розвитку регіону є підвищення рівня і якості життя населення на основі науково-технічного прогресу, підвищення конкурентоспроможності економіки і розвитку соціальної сфери регіону. Щоправда усі регіони знаходяться в нерівних умовах для забезпечення такого розвитку, тому й для регіонального розвитку важливим є ефективне використання конкурентних переваг, що пов'язане з такими факторами: зручним географічним і благополучним транспортним положенням регіону; диверсифікованою структурою економіки; розвиненою базою енергетики; розвиненістю і значним конкурентним потенціалом підприємств специфічних галузей; розвиненою ринковою, промисловою, транспортною та інноваційною інфраструктурою; висококваліфікованими кадрами; високим інвестиційним потенціалом; високим рівнем концентрації науково-технічного потенціалу; наявністю значної кількості наукомістких і високотехнологічних виробництв.

Це все відноситься до економіки краю в цілому. Проте вивчення окремих галузей регіону потребує пошук шляхів підвищення їх

конкурентоспроможності на основі аналізу ресурсних можливостей території.

Конкурентні переваги і конкурентоспроможність можна вважати як початок сталого розвитку. Конкурентоспроможність закладу індустрії гостинності у загальному вигляді можна визначити як здатність закладу в умовах вільної конкуренції виробляти товари і послуги, що задовольняють вимоги ринку, при цьому реалізація таких виробів і послуг покращує добробут краю, муніципальних утворень та окремих громадян.

Готельно-ресторанні комплекси регіону конкурують: між собою; з організаціями інших регіонів і країн; на національному ринку; на зовнішньому ринку. Поряд з цим головним суб'єктом регіону є населення, оскільки саме тут люди реалізують свої економічні інтереси і задовольняють потреби. Виходячи з цього, вважаємо, що під поняттям «конкурентоспроможність готельно-ресторанного комплексу» слід розуміти здатність забезпечити високий рівень життя населення регіону і можливість реалізувати наявний в регіоні економічний потенціал за рахунок підвищення конкурентоспроможності готельно-ресторанного комплексу.

Вивчені підходи до тлумачення розглядають категорію «конкурентоспроможність» як величину постійну, але вона як і більшість інших економічних категорій, не є такою: у певний період підприємство може бути конкурентоспроможним, а в інший період (при змінній кон'юнктурі ринку і зміненому зовнішньому середовищі) – не конкурентоспроможним. Тобто конкурентоспроможність підприємства – категорія, що залежить від багатьох факторів і змінюється з плином часу. Таким чином, конкурентоспроможність підприємства – це необхідна умова забезпечення виробництва конкурентоспроможної продукції, що є в сучасних умовах важливим напрямом діяльності підприємства, зорієнтованого на завоювання як внутрішнього, так і зовнішнього ринку шляхом створення продукції, що відповідає вимогам і світовим стандартам у конкретних сегментах ринку в певний період часу.

Стала конкурентоспроможність готельно-ресторанного комплексу може бути досягнена лише тоді, коли вона ґрунтується на обох джерелах конкурентоспроможності, які, взаємодіючи, доповнюють і підсилюють один одного. При цьому необхідними умовами формування конкурентоспроможності готельно-ресторанного закладу є інноваційність і адаптивність до ринкових умов (Стойко І.І., Шерстюк Р.П., 2021). Концепція формування конкурентоспроможності готельно-ресторанного закладу відображена на рис. 1.

Таким чином, стратегічна діяльність готельно-ресторанного комплексу повинна бути зорієнтованою, по-перше, на розвиток потенціалу для забезпечення самоорганізації і, по-друге, на поглиблення і розширення методів управління.

Тактична діяльність організації у таких умовах, опираючись на

Рис. 1. Концепція формування конкурентоспроможності готельно-ресторанного комплексу

самоорганізацію її елементів і підрозділів, націлюється на оперативне (ситуаційне) використання певних характеристик у конкурентному середовищі.

Перелік використаної літератури:

1. Стойко І.І., Шерстюк Р.П. Управління конкурентоспроможністю (Програма, курс лекцій, практичні заняття, самостійна робота, індивідуальні завдання, термінологічний словник, тести). Навч.-метод. посібник. Тернопіль: ТНТУ імені Івана Пулюя, 2021. 156 с.

2. Клименко С.М. Управління конкурентоспроможністю підприємства: навч. посіб. / С.М. Клименко, Д.О. Барабась, Т.В. Омеляненко та ін. К.: КНЕУ, 2006. 527 с.

3. Конкурентоспроможність підприємства: навчальний посібник / І.А. Дмитрієв, І.М. Кирчата, О.М. Шершенюк. Х.: ФОП Бровін О.В., 2020. 340 с.